

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
Західноукраїнського
національного університету
Микола ДИВАК

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 «Економіка»

Витяг

із протоколу засідання фахового семінару кафедри
економічної кібернетики та інформатики
від 23 травня 2024 р., протокол № 2

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики, д.е.н., професор **Буяк Л.М.**, професор кафедри економічної кібернетики та інформатики, д.ф-м.н, професор **Боднар Д.І.**, професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, д.е.н., професор **Вівчар О.І.**, професор кафедри підприємництва і торгівлі, д.е.н., професор **Птащенко О.В.**, завідувач кафедри підприємництва і торгівлі, д.е.н., професор **Собко О.М.**, професор кафедри прикладної математики, д.е.н., професор **Дзюбановська Н.В.**, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д.е.н., професор **Микитюк П.П.**, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.е.н., доцент **Будник Л.А.**, доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики, к.т.н., доцент **Мушак А.Я.**, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к.е.н. **Богач Ю.А.**, доцент кафедри економіки та економічної

теорії, к.е.н., доцент **Ляхович Л.А.**, доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики, к.е.н., доцент **Данилюк І.В.**, доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики, к.е.н., доцент **Башуцька О.С.**, доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики, доктор філософії **Пришляк К.М.**, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.е.н., доцент **Колесніков А.П.**, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.е.н., доцент **Карпетян О.М.**, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.е.н., доцент **Муравська Ю.Є.**, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.е.н., доцент **Ронська О.Г.**, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.е.н., доцент **Сліпченко Т.О.**, дисертант **Шатарський А.Я.**

Голова фахового семінару – доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету, к.е.н., доцент Башуцька О.С.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обговорення дисертаційного дослідження Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур», на предмет її рекомендації до захисту в спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 «Економіка» щодо її рекомендації до захисту.

Шатарський Артур Яремович доповів про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну та найбільш вагомі теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

2. Доповідачу за змістом дисертації було задано такі запитання, на які отримано вичерпні відповіді:

– д.е.н., професор *Собко О.М.* – поясніть, будь ласка, які саме дестабілізаційні внутрішні загрози мають вплив на економічну безпеку підприємств мережевих структур;

– к.е.н., доцент *Богач Ю.А.* – обґрунтуйте практичні особливості функціонування підприємств мережевих структур в сучасних умовах;

– к.е.н., доцент *Будник Л.А.* – будь ласка, коротко охарактеризуйте наукові методи дослідження, які було використано у даній дисертаційній роботі;

– д.е.н., професор *Дзюбановська Н.В.* – опишіть, будь ласка, яке економіко-математичне моделювання Вами використано у даній науковій роботі?;

– к.е.н., доцент *Колесніков А.П.* – поясніть, будь ласка, які саме основні передумови формування підприємства мережевих структур Ви виокремлюєте у даному дисертаційному дослідженні?;

– д.е.н., професор *Птащенко О.В.* – обґрунтуйте, будь ласка, що включає критеріальна оцінка аналітичних показників економічної безпеки підприємств мережевих структур;

– д.е.н., професор *Микитюк П.П.* – опишіть, будь ласка, організаційно-управлінські процедури оцінювання стратегії економічної безпеки мережевих структур;

– к.е.н., доцент *Муравська Ю.Є.* – які результати наукових досліджень на основні застосування Prt-матриці в контексті оцінки загроз економічній безпеці підприємств мережевих структур було досягнуто?;

– к.е.н., доцент *Ронська О.Г.* – обґрунтуйте, які основні завдання функціональної стратегії економічній безпеці підприємств мережевих структур?;

– к.е.н., доцент *Сліпченко Т.О.* – які саме стратегічні вектори управління економічною безпекою підприємств мережевих структур Вами виокремлено у даній дисертаційній роботі;

– PhD *Пришляк К.М.* – охарактеризуйте, будь ласка, який методичний підхід Ви застосували при оцінюванні впливу загроз економічній безпеці підприємств в контексті застосування мережевого модулювання;

– к.е.н., доцент *Башуцька О.С.* – опишіть, будь ласка, практичний алгоритм стратегії економічної безпеки підприємств мережевих структур.

ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Висновок наукового керівника професорки кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, докторки економічних наук, професорки *Вівчар Оксани Іванівни*.

Вівчар О. І. зазначила, що Шатарський А. Я. виконав дисертаційну роботу під час навчання в аспірантурі Західноукраїнського національного університету на кафедрі безпеки та правоохоронної діяльності.

Вівчар О. І. обґрунтувала, що сучасна турбулентність економічних відносин в Україні створює для підприємств нові умови їх функціонування, які вимагають нових підходів щодо формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур. Трансформаційні зміни, що відбувалися протягом останнього часу у мережевих підприємствах обумовлюють підвищену увагу щодо забезпечення економічної безпеки. В економічній літературі недостатньо обґрунтовані теоретичні та методичні засади «економічна безпека підприємств мережевих структур» та «стратегія економічної безпеки підприємств мережевих структур», тому дисертаційне дослідження Шатарського А. Я. є не лише актуальним, адже розвиток підприємств мережевих структур на сучасному етапі господарювання вимагає пошуку нових шляхів удосконалення механізму управління економічною безпекою.

Дисертація Шатарського А. Я., зазначила науковий керівник, виконана відповідно до наукових досліджень ЗУНУ, що підтверджує актуальність дисертаційної роботи.

Вівчар О. І. відмітила, дисертантом виконано цілий ряд наукових методів дослідження для формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур. Досягнутий результат дослідження забезпечує науково-обґрунтована структура виконаної наукової роботи. В першому розділі дисертантом визначено теоретичний базис управління економічною безпекою підприємств мережевих структур, досліджено особливості розвитку та принципи економічної системи як орієнтира забезпечення мережевої взаємодії, обґрунтовано формування системи економічної безпеки мережевих структур.

У другому розділі представлено аналітичне дослідження передумов комплексної оцінки економічної безпеки підприємств мережевих структур, а саме досліджено особливості сучасного стану та тенденцій управління мережевих структур національної економіки, проведено практичний механізм ідентифікації аналітичних показників економічної безпеки підприємств мережевих структур, а також здійснено оцінювання та моніторинг впливу загроз економічній безпеці підприємств в контексті застосування мережевого модулювання.

Третій розділ, як основний, формує удосконалення механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур. На основі чого розроблено практичний безпекознавчий базис щодо формування методики оптимізації фінансових ресурсів підприємств мережевих структур, сформовано стратегічні імперативи зміцнення економічної безпеки підприємств мережевої системи, а також розроблено рекомендації щодо покращення організаційно-управлінських процедур оцінювання стратегії економічної безпеки мережевих структур.

Науковий керівник підкреслила, що достовірність та обґрунтованість одержаних наукових результатів базується на значному обсязі теоретичних та емпіричних даних, які використані в процесі наукового дослідження, списку використаних літературних джерел, підтверджується цілим рядом довідок про впровадження на практиці.

Ще одним аргументом завершеного наукового дослідження підкреслила *Вівчар О. І.*, є ряд публікацій за темою дисертації апробація результатів на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Вівчар О. І. наголосила, що наукова новизна одержаних результатів полягає у визначенні теоретико-методичних засад формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур у сучасних умовах. Дисертантом Шатарським А. Я. запропоновано структурно-функціональний підхід до формування економічної безпеки підприємств мережевих структур у процесі їхнього функціонального забезпечення, що, як наслідок, визначається економічним результатом стратегічних векторів зміцнення економічної безпеки, та з урахуванням безпосереднього впливу предметних аспектів мережевих структур – організаційно-правового, соціально-економічного й техніко-технологічного. Удосконалено: інструментарій економічного аналізу щодо оцінювання сучасного стану й основних тенденцій розвитку підприємств мережевих структур у вітчизняній економіці, теоретико-методичний підхід до оцінювання загроз економічній безпеці підприємств мережевих структур застосування на основі Prt-матриці, структуру комплексної оцінки стратегічних векторів процесу управління економічною безпекою підприємств мережевих структур, методичний підхід до практичної реалізації системи управління економічної безпеки підприємства мережевих структур, наукові підходи до функціонального забезпечення розподілу фінансових ресурсів при управлінні економічною безпекою підприємств мережевих структур.

Науковий керівник *Вівчар О. І.*, зробила висновок, що дисертаційна робота Шатарського Артура Яремовича «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є завершеним науковим дослідженням, що містить нові науково-

обґрунтовані, теоретико-прикладні результати щодо формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережових структур.

Оскільки, за змістовними та формальними ознаками дисертаційна робота відповідає вимогам нормативно-правових документів, то може бути рекомендована до захисту на разовій спеціалізованій вченій раді для присудження наукового ступеня доктора філософії галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 «Економіка».

ВИСТУПИЛИ:

Докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету Буяк Л. М. (рецензент), яка позитивно оцінила дисертаційну роботу, її наукову новизну, теоретичну та практичну цінність загалом.

Буяк Л. М. зазначила, що дисертаційна робота Шатарського А. Я. на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережових структур» виконана на актуальну тему, відповідає змісту, повністю розкрита, належно оформлена та відповідає встановленим вимогам. Заслужують на увагу пропозиції дисертанта щодо комплексної оцінки стратегічних векторів процесу управління економічною безпекою підприємств мережових структур на основі ідентифікації «нижньої» та «верхньої» меж безпекового рівня підприємницьких структур в сучасних умовах; практичний механізм реалізації системи управління економічної безпеки підприємства мережових структур на основі застосування мережевої моделі Aop із визначенням ймовірнісної оцінки ефективного завершення. Запропоновані дисертантом науковий підхід щодо організаційно-економічного оцінювання ефективності реалізації стратегії економічної безпеки підприємства мережових структур, що відзначає рівень застосування потенціалу мережевої системи як основного орієнтира стратегії безпеки у вартісному вираженні. Шатарський А. Я. здійснив оцінювання загроз економічній безпеці підприємств мережових структур

застосування на основі Prt-матриці (збиток – ймовірність – час), що дало можливість провести ранжування загроз та можливість адаптувати в управлінні підприємствами мережевих структур комплексний підхід до оцінювання загроз економічній безпеці та визначити пріоритетність заходів для відповідної практичної реалізації підприємницьких структур країни.

Дисертаційна робота характеризується наявністю значної кількості опрацьованих літературних джерел, додатків, довідок про апробацію результатів дисертації. Водночас у дисертації мають місце окремі недоліки:

1. Недостатньо чітко обґрунтовано у теоретичній частині поняття «система забезпечення економічної безпеки підприємств мережевих структур».

2. У роботі необхідно обґрунтувати економічну ефективність оптимізації фінансових ресурсів підприємств мережевих структур.

3. Підсилення потребує наукова новизна, в якій необхідно наголосити на авторських пропозиціях і розробках.

Буяк Л. М. зазначила, що наведені зауваження не знижують загального позитивного враження від дисертації Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур», що дає змогу рекомендувати її на розгляд Вченої ради та подальшого захисту. В якості офіційних опонентів можна рекомендувати: доктора економічних наук, професора, проректора Львівського державного університету внутрішніх справ, м. Львів – *Франчука Василя Івановича* та докторку економічних наук, професорку, завідувачку кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк – *Стащук Олену Володимирівну*, які є фахівцями з проблематики дисертації і мають відповідні публікації.

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету *Колесніков А. П.* (рецензент), у своєму виступі відмітив

актуальність теми дисертаційного дослідження «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережеских структур» дисертанта Шатарського А. Я. не викликає сумнівів, оскільки безпека мережеских підприємств в Україні стала «нарідним каменем» у всіх сферах бізнесу та економічної діяльності зокрема. Особливого актуалітету набуває економічна безпека підприємств мережеских структур в сучасних умовах викликів та загроз.

Ознайомлення з дисертаційною роботою, відмітив *Колесніков А. П.*, дає можливість стверджувати про відповідність вимогам до такого типу робіт. Дисертантом опрацьовано в достатній мірі літературні джерела, офіційна інформація. Позитивним є присутність практичної складової (фактологічного матеріалу) – даних діючих мережеских структур та їх аналітичне опрацьовання.

Колесніков А. П. зазначив про вміння автора використовувати методику наукових досліджень для вирішення актуальних питань. Спостерігається вільне володіння методами і прийомами економічного аналізу, оскільки виведено взаємозв'язки між явищами і процесами та їх кількісні співвідношення. Це дозволило автору сформулювати низку припущень та обґрунтувати наукову новизну.

Дисертаційна робота написана українською мовою з дотриманням наукового стилю, присутні всі посилання на першоджерела, термінологія є зрозумілою, значна кількість ілюстрованого матеріалу у вигляді схем, діаграм, таблиць доповнює текстову частину і полегшує її сприйняття.

Робота виконана на належному рівні, є самостійною, системною, завершеною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність. Мета дослідження досягнута, поставлені завдання вирішені.

Поряд з тим, *Колесніков А. П.* висловив думку щодо можливостей удосконалення дослідження, а саме:

1. Потрібно конкретизувати основне положення наукової новизни з чітким визначенням особливості та відмінності запропонованої методики з-

поміж інших методик.

2. Доцільно звернути увагу на предмет суперечних тверджень їх узагальнення та виділення власної точки зору.

3. Розрахунки у параграфі 2.1. є вичерпні і добре проілюстровані, однак потребують аналітичної оцінки автора із подальшим обґрунтуванням важливості мережевих структур в економіці та їх особливостей, що впливають на здійснення аналізу.

Зазначені зауваження носять дискусійний характер та не знижують загальної позитивної оцінки роботи.

Колесніков А. П. підсумував, що дисертаційна робота за своїм змістом, завершеністю, достовірністю отриманих результатів, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Докторка економічних наук, професорка, професорка кафедри підприємництва і торгівлі Західноукраїнського національного університету Птащенко О. В. (рецензент), яка наголосила, що робота Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур» є актуальною, відповідає викликам та потребам мережевим підприємницьким структурам. Отримані результати дослідження та винесені на захист положення містять елементи наукової новизни та характеризуються прикладним значенням, про що свідчать довідки про впровадження, отримані від підприємств для яких актуальні питання, що досліджуються в дисертації. Стосовно недоліків та дискусійних положень рецензент зазначила:

1. В підрозділі 1.3 дисертаційної роботи автор вдало представляє модель формування економічної безпеки підприємств мережевих структур, але робота значно б виграла, якщо б автор представив більш детальну систематизацію інструментів безпекознавчої компоненти методів.

2. У роботі автором представлено комплексну систему показників економічної безпеки підприємств мережевих структур відповідно до проєктного підходу, саме тому варто було б детальніше розглянути непередбачувані фактори, які також мають вплив на ефективність діяльності мережевих компаній.

3. В підрозділі 3.2 ідентифіковано необхідність реалізації програми створення та управління внутрішньою квазіринковою економікою підприємств мережевих структур, автором вдало розкрито її елементи та представлено обґрунтування удосконалення. Але зазначимо, що робота значно б виграла, як щоб деякі її елементи було обґрунтовано математичними дослідженнями.

Висловлені зауваження та побажання суттєво не знижують наукової значимості проведеного дослідження і можуть стати основою наукової дискусії під час публічного захисту дисертації. Рецензентом було зроблено висновок про те, що дисертаційна робота Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур» є завершеним цілісним самостійним науковим дослідженням, оформлена відповідно до існуючих вимог, містить науково обґрунтовані положення, у яких викладено і обґрунтовано авторський підхід щодо формування економічної безпеки підприємств мережевих структур. Положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, достатньо аргументовані та мають високий рівень достовірності. Якісні характеристики роботи вказують на її відповідність спеціальності 051 «Економіка», вимогам Міністерства освіти і науки України і Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії PhD. Враховуючи вищезазначене, вважаємо, що це дає підстави рекомендувати її до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 051 «Економіка».

Кандидатка економічних наук, доцентка кафедри економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету Башуцька О. С. (рецензент) відзначила високу актуальність теми дослідження, широкий арсенал методів дослідження які використовувались автором в процесі роботи та обґрунтованість визначеної автором мети. Визначила практичне значення отриманих напрацювань, які впровадженні в діяльність мережевих підприємств та звернула увагу на окремі пункти наукової новизни. Поряд з тим, виокремила певні зауваження:

1. Потребує уточнення структурно-логічна схема управління системою економічної безпеки підприємств мережевих структур в контексті функціонального забезпечення

2. У висновках автору варто наголосити на тому, яким чином застосування мережевої моделі Aop буде використовуватись для визначення «критичного шляху» мережевого графіка відповідного проєкту на наступні періоди.

Дисертаційна робота Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур» за змістом, науковою новизною, логікою викладення матеріалу, висновками та рекомендаціями є цілісним, завершеним, самостійним науковим дослідженням, що відповідає паспорту спеціальності 051 «Економіка». Дисертація підготовлена і оформлена відповідно до вимог, що висуваються Міністерством освіти і науки України до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Зміст роботи логічно і послідовно висвітлює основні завдання дисертаційного дослідження. Виявлені дискусійні моменти та зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Відтак, дисертація Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур» може бути рекомендована до розгляду на разовій спеціалізованій вченій раді

Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 051 «Економіка».

Доктор філософії, доцентка кафедри економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету Пришляк К. М. (рецензент) у своєму виступі відмітила, що робота виконана на важливу та актуальну тему, обґрунтовані автором положення мають елементи наукової новизни. Важливою перевагою роботи є її практичне застосування, оскільки від ефективності діяльності підприємств мережових структур залежить його фінансовий успіх та конкурентна позиція на ринку.

Поряд з позитивною оцінкою зроблено зауваження які мають рекомендаційний характер:

1. Варто деталізувати методології, які використовуються в процесі управління економічною безпекою підприємств мережових структур.

2. При дослідженні економічної безпеки підприємств мережових структур та її практичного інструментарію варто зробити градацію відповідно до структурно-логічного розподілу аналітичних показників.

3. При формуванні методики оптимізації фінансових ресурсів на ефективність діяльності підприємств мережових структур варто розглянути перспективи розвитку механізму управління в майбутньому.

Дисертаційна робота є цілісною і змістовною, містить обґрунтовані теоретичні та прикладні розробки автора, а висловлені зауваження не впливають суттєво на її науковий рівень. Відповідно до цього, дисертація Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережових структур» є завершеною, самостійною науковою роботою, що виконана на достатньо високому науково-теоретичному рівні, і тому рекомендується до розгляду на разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 051 «Економіка» для подальшого

проходження з метою захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

В обговорені дисертаційної роботи взяли також участь завідувачка кафедри підприємництва і торгівлі, д.е.н., професор **Собко О. М.**, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д.е.н., професор **Микитюк П. П.**, доцентка кафедри економіки та економічної теорії, к.е.н., доцент **Ляхович Л. А.**

У своїх виступах члени фахового семінару кафедри зазначили, що дисертаційна робота здобувача Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережеских структур» виконана на актуальну тему. Учасники обговорення відмітили теоретичну і практичну цінність результатів проведеного дослідження. Дана праця відзначається необхідним рівнем наукової новизни, при цьому всі положення, представлені автором, розроблені самостійно та є достатньою мірою обґрунтованими, емпірично підтвердженими. Наукові досягнення здобувача апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, опубліковані у фахових виданнях та доведені до рівня практичного використання, що підтверджено відповідними довідками про впровадження результатів дослідження.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережеских структур» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати Вченій раді університету затвердити висновок фахового семінару кафедри економічної кібернетики та інформатики та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації Шатарського А. Я.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережових структур», що подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка»

Дисертаційна робота Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережових структур», що подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» виконана на кафедрі Економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету. Тема дисертації затверджена на засіданні вченої Ради Західноукраїнського національного університету (протокол № 3 від 25-26.11.2020 р.)

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережових структур» визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі кафедри Економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету.

В результаті аналізу результатів виконання здобувачем ступеня доктора філософії Шатарського А. Я. освітньо-наукової програми, індивідуального плану, розгляду, опрацювання теоретичних та практичних

положень дисертаційного дослідження, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також за підсумками проведення фахового семінару, який відбувся на засіданні кафедри Економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету (протокол № 1 від 17.04.2024 р.) визначено наступне.

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету. В умовах викликів та загроз сучасна проблематика управління економічною безпекою підприємств мережевих структур набуває все більшого значення. Встановлено, що механізм ефективного управління підприємствами мережевих структур сприяє їхній трансформації, яка також впливає на забезпечення економічної безпеки. На даному етапі розвитку механізм управління потребує суттєвих змін із застосуванням відповідного практичного інструментарію з метою зміцнення безпеки. Слід відзначити, що мають перспективу успішного розвитку лише ті мережеві підприємства, які активно застосовують у своїй практичній діяльності стратегічні імперативи забезпечення економічної безпеки. Важливою передумовою для цього є впровадження організаційно-управлінських процедур оцінювання стратегії економічної безпеки мережевих структур.

Тому, впровадження механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур – це важливий вектор удосконалення безпекової компоненти підприємницьких структур країни, що є запорукою підвищення ефективності функціонування мережевих відносин.

Дисертаційна робота є складовою частиною науково-дослідної роботи Західноукраїнського національного університету за темою «Економічна безпека: детермінанти розвитку та механізми забезпечення» (номер державної реєстрації 0119U100877), де автором обґрунтовано практичні рекомендації щодо удосконалення управління економічною безпекою підприємницьких структур; а також є складовою науково-дослідної роботи

Прикарпатського інституту ім. М. Грушевського ПрАТ «ВНЗ «МАУП» за темою «Україна в контексті світових й національних модернізаційних процесів формування державності та громадянського суспільства: політичний, юридичний, економічний, соціальний, психологічний і управлінський аспекти» (номер державної реєстрації 0119U100492), де автором розроблено рекомендації щодо удосконалення організаційно-економічного оцінювання реалізації стратегії забезпечення економічної безпеки мережевих структур.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних основ і практичних рекомендацій спрямованих на удосконалення механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур. Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

уточнити сутнісну характеристику понять «економічна безпека підприємств мережевих структур» та «стратегія економічної безпеки підприємств мережевих структур» з метою вироблення авторського підходу до їхнього трактування;

сформувати структурно-функціональний підхід до управління економічною безпекою підприємств мережевих структур за сферами впливу в контексті безпекознавчих умов;

проаналізувати сучасний стан розвитку та сутнісну оцінку у системі ефективного функціонування підприємств мережевих структур;

розробити методіку виявлення й оцінювання загроз економічній безпеці підприємств мережевих структур;

розкрити й модернізувати механізм протидії загрозам економічної безпеки підприємств мережевих структур;

описати деструктивний вплив екстенсивних факторів на формування системи управління економічною безпекою підприємств мережевих

структур із використанням мережевої моделі Aop для його оптимізації у сучасних умовах;

розкрити та систематизувати функціональне забезпечення розподілу фінансових ресурсів при управлінні економічною безпекою підприємств мережевих структур;

сформувати функціональний підхід щодо покращення організаційно-управлінських процедур оцінювання стратегії економічної безпеки мережевих структур;

репрезентувати підхід до управління стратегії економічної безпеки підприємств мережевих структур;

систематизувати науково-практичні підходи до ідентифікації комплексної реалізації стратегічних векторів управління економічною безпекою підприємств мережевих структур як важливого орієнтира розвитку мережевої системи.

З метою вирішення поставлених у дисертаційній роботі завдань було використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Методи теоретичного узагальнення, групування, порівняння наукових розвідок та історичний і контент-аналіз використовувався при теоретичних дослідженнях. Методи абстрактно-логічного узагальнення, евристичний, економіко-статистичного й порівняльного аналізу, факторного і логічного аналізу при здійсненні методики комплексної оцінки економічної безпеки підприємств мережевих структур. Методи групування та системного підходу для виявлення загроз економічній безпеці, економіко-математичні методи моделювання при використанні мережевої моделі економічної безпеки. Методика дослідження ґрунтувалась на спостереженні, оцінці та агрегуванні отриманої інформації, формуванні та апробації елементів методики в практичній діяльності підприємств мережевих структур.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Державної служби статистики України, офіційні публікації міжнародних організацій, експертні оцінки

рейтингових агентств, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, матеріали науково-практичних конференцій, матеріали, розміщені у мережі Інтернет, звітні дані окремих мережевих структур, матеріали особистих досліджень автора.

Об'єктом дослідження є процес економічної безпеки підприємств мережевих структур у сучасних трансформаційних умовах.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних аспектів використання та ефективного формування механізму економічної безпеки підприємств мережевих структур.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна. Наукова новизна одержаних результатів полягає у системному обґрунтуванні теоретичних засад і прикладних аспектів формування механізму економічної безпеки підприємств мережевих структур у сучасних умовах функціонування. Результати дослідження виокремлюються наступним чином:

вперше:

– запропоновано структурно-функціональний підхід до формування економічної безпеки підприємств мережевих структур у процесі їхнього функціонального забезпечення, що визначається економічним результатом стратегічних векторів зміцнення економічної безпеки, та з урахуванням безпосереднього впливу предметних аспектів мережевих структур;

удосконалено:

– інструментарій економічного аналізу щодо оцінювання сучасного стану й основних тенденцій розвитку вітчизняних підприємств мережевих шляхом дослідження традиційних економічних показників, що дасть змогу підвищити обґрунтованість та якість прийнятих управлінських рішень, поліпшити інформаційно-аналітичне забезпечення процесів управління економічною безпекою;

– теоретико-методичний підхід до оцінювання загроз економічній

безпеці підприємств мережевих структур застосування на основі Prt-матриці (збиток – ймовірність – час), що дало змогу провести ранжування загроз та можливість адаптувати в управлінні підприємствами мережевих структур комплексний підхід до оцінювання загроз економічній безпеці;

– структуру комплексної оцінки стратегічних векторів процесу управління економічною безпекою підприємств мережевих структур в контексті ідентифікації розвитку «нижньої» та «верхньої» меж безпекового рівня підприємницьких структур;

– методичний підхід до практичної реалізації системи управління економічної безпеки підприємства мережевих структур на основі застосування мережевої моделі Aop із імплементацією ймовірнісної оцінки ефективного завершення;

– наукові підходи до функціонального забезпечення розподілу фінансових ресурсів при управлінні економічною безпекою підприємств мережевих структур на основі показників із ідентифікацією поточного стану в контексті теорії нечітких множин;

дістали подальшого розвитку:

– понятійно-категоріальний апарат дослідження щодо трактування понять «економічна безпека підприємств мережевих структур» та «стратегія економічної безпеки підприємств мережевих структур», що дало змогу інтегрувати управління економічною безпекою в мережеву систему;

– механізм протидії загрозам економічної безпеки підприємств мережевих структур в контексті застосування інструментарію управління економічною безпекою із спільним застосуванням граничного, сценарного, ресурсного, мережевого підходів та дає змогу здійснити оптимізацію систем проєктних заходів;

– науковий підхід щодо організаційно-економічного оцінювання ефективності реалізації стратегії економічної безпеки підприємства мережевих структур, що представляє рівень застосування потенціалу мережевої системи;

– розроблено модель формування стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства мережових структур на основі забезпечення дії системного синергетичного ефекту із імплементацією принципів побудови ефективного управління мережевою системою.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на науково-практичних міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що містяться в дисертації, свідчить вдало підібрана методологічна основа дослідження та повнота опрацьованої інформаційної бази.

Практичне значення роботи

Результати та рекомендації, що отримані під час дослідження є методичною базою оцінювання і забезпечення економічної безпеки підприємств мережових структур. Практичне значення мають практичні рекомендації та слугуватимуть науковим підґрунтям для подальших теоретико-прикладних досліджень щодо особливостей формування механізму економічної безпеки підприємств мережових структур.

Наукові розробки, висновки та практичні рекомендації автора були використані в практичній діяльності: ТОВ «Комфі Трейд» (довідка № 158 від 25.02.2024 р.), ТОВ «СІЛЬПО-ФУД» (довідка № 83 від 15.02.2024 р.), ТОВ «ТЕКО-ТРЕЙД» (довідка № 15 від 07.02.2024 р.), ТОВ «ЮСП ПАНЕЛЬ» (довідка № 58 від 11.01.2024 р.). Основні положення та результати дисертаційної роботи використано у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету при викладанні дисциплін «Безпека бізнесу» та «Фінансово-економічна безпека» (довідка № 126-29/611 від 08.03.2024 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

Основні результати дисертаційної роботи опубліковані у 16 наукових праць (особисто автору належить 7,6 д.а.), зокрема: 2 розділи колективних монографій (особисто автору належить 1,1 друк. арк.), 5 публікацій у наукових фахових виданнях України (особисто автору належить 3,9 друк. арк.), 1 публікація у міжнародному науковому періодичному виданні (особисто автору належить 0,5 друк. арк.), а також 8 публікацій апробаційного характеру (особисто автору належить 2,1 друк. арк.)

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОБ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографії:

1. Vivchar O. I., Drakokhrust T. V., **Shatarskyi A. Ya.** Security of a country's private military company: a network approach to organizational and legal contexts. *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects : Scientific monograph.* Riga, Latvia : «Baltija Publishing». 2022. p. 47–50. ISBN 978-966-289-682-4 (1,3/0,5 д. а.; особисто автором сформовано вплив основних загроз на основі мережевого підходу та методів оцінки рівня забезпечення безпеки підприємств).

2. Вівчар О. І., **Шатарський А. Я.** Концепція кооперативної безпеки: проблемні аспекти та практичний організаційно-правовий механізм забезпечення. *Фундаментальні ментально-ціннісні відмінності українців і росіян як підґрунтя їх цивілізаційного протистояння : колективна монографія / за заг. ред. І.А. Семенець-Орлової, В.М. Паращенко та О.О. Паращенко.* Одеса: Олді. 2023. С. 39–49. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-7> (1,2/0,5 д. а.; особисто автором розроблено практичний організаційний механізм в контексті застосування «трикутника безпеки»).

Статті у наукових фахових виданнях:

3. Вівчар О. І., Сталінська О. В., Дідченко О. І., Когут-Ференс О. І., **Шатарський А. Я.** Сучасна практика оцінки ризиків логістичного управління економічної безпеки підприємств транспорту. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2020. Вип. 16. Т. 2. С. 237–246. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.16.237-246> (1,1/0,3 д. а.; особисто автором обґрунтовано модель оцінювання ризику управління економічною безпекою підприємств).

4. Шатарський А. Я. Теоретичні контексти та основні підходи до забезпечення економічної безпеки підприємств мережових структур. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2020. №4. Том 3. С. 170–173. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4\(3\)-31](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4(3)-31)

5. Шатарський А. Я. Системна оцінка економічної безпеки підприємств мережових структур: основні показники та методика реалізації. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2021. № 3. С. 124–128. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-294-3-19>

6. Шатарський А. Я. Проектні рішення щодо зміцнення економічної безпеки підприємств мережових структур у фокусі сучасних викликів та загроз. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 2. С. 113–118. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2021-2-14>

7. Vivchar O., Redkva O., **Shatarskyi A.** Organizational and legal foundations of the impact of criminal activity on the economic security of business structures in transformational conditions. *Vector European : Revista științifico-practică*. Universitatea de studii europene din Moldova. Chișinău. Nr 2 2021. P. 87–93. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2-21-2> (1,2/0,8 д. а.; особисто автором проведено інтегральну оцінку загроз економічній безпеці підприємницьких структур).

8. Shatarskyi A. Ensuring the economic security of enterprises network structures: project contexts. *Development Service Industry Management* :

Scientific journal. 2023. № 4. 54–58. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4\(8\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4(8))

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень з допомогою UNICHECK. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур» відповідає принципам **академічної доброчесності**.

Апробація матеріалів дисертації

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Шатарський А. Я. Ключові детермінанти та методика оцінки економічної безпеки підприємств мережевих структур. *Маркетингові технології в умовах глобалізації* : тези доповідей XV міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 26–28 листопада 2020 р.). Хмельницький, 2020. С. 183–186.

2. Шатарський А. Я. Діагностика в системі економічної безпеки підприємницьких структур: методичні підходи. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 12 березня 2021 р.). Вінниця : ВНТУ, 2021. С. 603–604.

3. Вівчар О. І., **Шатарський А. Я.** Методологія оцінки економічної безпеки підприємств у фокусі викликів нової економіки: алгоритм реалізації та аналітичний інструментарій забезпечення. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 16–17 квітня 2021 р.). Тернопіль, 2021, С. 211–214. (0,4/0,2 д. а.; особисто

автором обґрунтовано алгоритм забезпечення економічної безпеки підприємств).

4. Вівчар О. І., **Шатарський А. Я.** Девіантна поведінка як основний вектор зміцнення економічної безпеки: соціальні контексти. *Актуальні проблеми в системі освіти: заклад загальної середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти* : збірник наукових праць за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (м. Київ, 27 квітня 2021 р.). Київ, 2021. С. 80–81. (0,2/0,1 д. а.; особисто автором сформовано основні вектори зміцнення економічної безпеки).

5. Вівчар О. І., **Шатарський А. Я.** Специфіка технічного захисту інформації: безпекознавчі контексти. *Дистанційна освіта в Україні: інноваційні, нормативно-правові, педагогічні аспекти* : збірник наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (м. Київ, 12 травня 2021 р.). Київ, 2021. С. 117–119. (0,3/0,2 д. а.; особисто автором досліджено забезпечення безпеки інформаційно-аналітичної компоненти підприємницьких структур).

6. Шатарський А. Я. Практичний інструментарій проектних рішень як вектор зміцнення економічної безпеки підприємств мережевих структур. *Російсько-українська війна: право, безпека, світ* : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 29–30 квітня 2022 р.). Тернопіль, 2022. С. 279–282.

7. Вівчар О. І., **Шатарський А. Я.** Організаційний базис діджитал-інструментів забезпечення економічної безпеки підприємств мережевих структур. *Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 6 травня 2022 р.). Тернопіль, 2022. С. 15–18. (0,7/0,5 д. а.; особисто автором обґрунтовано методіку проекту діджиталізації підприємств мережевих структур).

8. Вівчар О., Шатарський А., Долинний І. Безпека економічних агентів в умовах діджиталізації: нові виклики та можливості. *Сталий розвиток економіки, суспільства та підприємництва* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 27–28 квітня 2023 р.) / За ред. І. Перезової. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. С. 176–178. (0,3/0,1 д. а.; особисто автором сформовано основні переваги застосування діджитал-інструментів підприємницькими структурами в контексті безпекознавчих умов функціонування).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація написана з правильним вживанням економічної та спеціальної термінології. Стиль викладення в дисертації матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість та доступність їх сприйняття.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Дисертація Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережових структур» є завершеним і самостійним науковим дослідженням, результати якого мають цінність і наукове значення для подальших досліджень в практичній діяльності підприємств мережових структур. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, котрі поділені на 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел, що містить 206 найменування та додатки. Загальний обсяг дисертації становить 238 сторінок, з них основного тексту 186 сторінок.

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення виконаних досліджень, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та

скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, структурний підрозділ рекомендує подати дисертаційну роботу Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур», на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Шатарського Артура Яремовича та повноти публікації основних результатів дослідження

Ухвалили:

1. Пропонувати Вченій раді затвердити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

д.е.н., професора Стецька Миколу Васильовича, професора кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету

Рецензентами:

д.е.н., професорку Буяк Лесю Михайлівну, завідувачку кафедри економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету

к.е.н., доцента Колеснікова Андрія Павловича, доцента кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету

Опонентами:

д.е.н., професора Франчука Василя Івановича, проректора Львівського державного університету внутрішніх справ

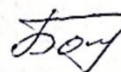
д.е.н., професорку Стащук Олену Володимирівну, завідувачку

кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу Шатарського Артура Яремовича на тему «Формування механізму управління економічною безпекою підприємств мережевих структур» до захисту.

Головуюча на засіданні:

кандидатка економічних наук,
доцентка, доцентка кафедри
економічної кібернетики та інформатики
Західноукраїнського національного університету

Оксана БАШУЦЬКА